

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lutego 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz (przewodniczący)

SSN Kazimierz Klugiewicz (sprawozdawca)

SSN Piotr Mirek

Protokolant Klaudia Binienda

w sprawie **S. F. V. (S. F. V.)**,
oskarżonego z art. 156 § 3 k.k. i art. 197 § 3 pkt 2 k.k. i in.,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 3 lutego 2022 r.,
zażalenia obrońcy z urzędu oskarżonego
na postanowienie Sądu Najwyższego
z dnia 21 stycznia 2022 r., sygn. akt II KK 33/21,
o zastosowaniu tymczasowego aresztowania,
na podstawie art. 437 § 1 k.k. w zw. z art. 518 k.p.k. i art. 538 § 2 zd. 2 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

- 1. utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie;**
- 2. nie uwzględnić wniosku obrońcy o zasądzeniu kosztów obrony z urzędu w postępowaniu zażaleniowym.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu kasacji wniesionych – na niekorzyść oskarżonego – przez Prokuratora Generalnego i Rzecznika Praw Dziecka, wyrokiem z dnia 21 stycznia 2022 r., sygn. akt II KK 33/21, uchylił zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 5 lutego 2020 r., sygn. akt II Aka [...], w części zmieniającej orzeczenie Sądu Okręgowego w S. o karze pozbawienia wolności za przestępstwo z art. 156 § 3 k.k. i art. 197 § 3 pkt 2 k.k. w zw. z art. 197

§ 1 k.k. i art. 207 § 1a k.k. oraz o karze łącznej pozbawienia wolności i w tym zakresie sprawę przekazał Sądowi Apelacyjnemu w [...] do ponownego rozpoznania, przy czym kasację wniesioną przez Rzecznika Praw Dziecka oddalił, jako oczywiście bezzasadną.

Bezpośrednio po ogłoszeniu powyższego wyroku postanowił, na podstawie art. 538 § 2 k.p.k. w zw. z art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 § 2 k.p.k. oraz art. 263 § 1 k.p.k. i art. 127 b k.p.k., zastosować wobec S. F. V. środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy, to jest do dnia 21 kwietnia 2022 r. godz. 12:00.

Postanowienie to zostało zaskarżone przez obrońcę z urzędu oskarżonego, która podniosła następujące zarzuty obrazy prawa procesowego, mogące mieć wpływ na jego treść:

1. art. 258 § 2 k.p.k. poprzez jego błędne zastosowanie i uznanie, iż istnieje potrzeba zastosowania tymczasowego aresztowania oskarżonego ze względu na grożącą mu surową karę, podczas gdy z zebranego materiału dowodowego, z dotychczasowej postawy oskarżonego oraz z okoliczności sprawy i jej stanu zaawansowania wynika, że nie jest konieczne stosowanie wobec oskarżonego środków zabezpieczających o charakterze izolacyjnym, a zatem nie istnieje realna lub uzasadniona obawa, iż oskarżony będzie wpływał na przebieg postępowania, a także podejmował czynności zmierzające do utrudniania wykonania kary;
2. art. 258 § 4 k.p.k. poprzez jego niezastosowanie i niepodjęcie przez Sąd czynności zmierzających do ustalenia rodzaju i charakteru obaw, wynikających z treści art. 258 § 2 k.p.k. przyjętych za podstawę stosowania danego środka, oraz nasilenia ich zagrożenia dla prawidłowego przebiegu postępowania w określonym jego stadium, podczas gdy obowiązek taki ciążył na Sądzie, a nadto zagrożenie dla prawidłowego postępowania w aktualnym stadium jest znikome;
3. art. 257 § 1 k.p.k. poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że koniecznym jest przedłużenie tymczasowego aresztowania oskarżonego na okres trzech miesięcy, podczas gdy w przypadku oskarżonego wystraczające jest zastosowanie innych środków zapobiegawczych.

Na podstawie tak sformułowanych zarzutów obrońca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zastosowanie względem oskarżonego dozoru Policji, zakazu opuszczania kraju połączonego z zatrzymaniem paszportu, zakazu zbliżania się do świadków i pokrzywdzonej, alternatywnie – z ostrożności procesowej – o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Zażalenie obrońcy oskarżonego nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem Sąd Najwyższy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia trafnie wskazał, że w niniejszej sprawie potrzeba zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania karnego izolacyjnym środkiem zapobiegawczym znajduje swoją podstawę w przepisach art. 249 § 1 k.p.k. i art. 258 § 2 k.p.k.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego niejednokrotnie podkreślano, że „w nowelizacji przepisów postępowania karnego z 2016 r. ustawodawca powrócił do rozwiązania, w którym grożąca oskarżonemu surowa kara w warunkach art. 258 § 2 stanowi samodzielną przesłankę szczególną stosowania tymczasowego aresztowania”. Podobne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w składzie 7 sędziów w uchwale z dnia 19 stycznia 2012 r., sygn. akt I KZP 18/11, stwierdzając, że „podstawy stosowania tymczasowego aresztowania, określone w art. 258 § 2 k.p.k., przy spełnieniu przesłanek wskazanych w art. 249 § 1 i art. 257 § 1 k.p.k. i przy braku przesłanek negatywnych określonych w art. 259 § 1 i 2 k.p.k., stanowią samodzielne przesłanki szczególne stosowania tego środka zapobiegawczego” (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 sierpnia 2020 r., III KZ 48/20; zob. też: postanowienia Sądu Najwyższego z 5 stycznia 2022 r., IV KZ 57/21 i z dnia 9 lutego 2021 r., V KZ 4/21*).

W tym kontekście należy podkreślić, że wobec uchylenia wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] tylko w zakresie orzeczenia o karze, przesądzona została wina oskarżonego w zakresie przypisanej jemu zbrodni, a do rozpoznania pozostała jedynie kwestia wysokości kary pozbawienia wolności, która została orzeczona nieprawomocnie przez Sąd Okręgowy w S. w wymiarze 25 lat pozbawienia wolności. W świetle tych realiów procesowych oczywiste jest, że na obecnym

etapie postępowania uzasadnieniem zastosowania tymczasowego aresztowania wobec oskarżonego jest surowość realnie grożącej mu kary, której wymiar – w świetle kwalifikacji czynu przypisanego oskarżonemu oraz okoliczności faktycznych sprawy – z pewnością nie będzie niższy niż okres tymczasowego aresztowania. Sąd Najwyższy uchylając zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego w [...] w zakresie rozstrzygnięć o karze wskazał wprost w uzasadnieniu swojego stanowiska, że wymierzona przez ten Sąd kara 15 lat pozbawienia wolności, w miejsce kary 25 lat pozbawienia wolności, którą orzekł Sąd Okręgowy w Ł. w wyroku z dnia 18 lutego 2019 r., sygn. akt II K [...], „jest karą rażąco łagodną, nie spełnia wymogów prewencji indywidualnej i nie czyni zadość społecznemu poczuciu sprawiedliwości. Dlatego wywiedziony w sprawie nadzwyczajny środek zaskarżenia okazał się zasadny”.

Trafnie też Sąd Najwyższy w zaskarżonym zażaleniu stwierdził, że nie zachodzą inne negatywne przesłanki stosowania tymczasowego aresztowania, określone w art. 259 k.p.k. ani nie aktualizuje się stan z art. 257 § 1 k.p.k. Nie bez racji Sąd Najwyższy uznał też, że sama wysokość grożącej kary może uzasadniać potrzebę tymczasowego aresztowania dla zapewnienia właściwego toku postępowania.

Jednocześnie Sąd Najwyższy nie uwzględnił wniosku obrońcy o zasądzenie na jej rzecz odrębnych kosztów nieopłaconej pomocy prawnej w związku z wniesionym zażaleniem, albowiem obrońca ta zarządzeniem z dnia 8 listopada 2021 r. został ustanowiona obrońcą z urzędu w postępowaniu kasacyjnym przez Sądem Najwyższym i za całość kosztów z tym związanych zasądzono już na jej rzecz zryczałtowaną kwotę 738 zł. Brak jest zatem podstaw do przyznania dodatkowego wynagrodzenia – byłoby tak, gdyby obrońca został wyznaczony wyłącznie do sporządzenia i wniesienia zażalenia, a tak w przedmiotowej sprawie nie było.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.